

Kazimierz Karol Parszewski

Umacnianie gwarancji swobody działalności gospodarczej

Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce nr 2,
103-112

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Umacnianie gwarancji swobody działalności gospodarczej

Uwagi wstępne

Przedsiębiorcy otrzymali niedawno uchwaloną ustawę o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r., która zastąpiła dotychczasowe prawo działalności gospodarczej z 19 listopada 1999. Nim przybliżę niektóre aspekty spraw związanych z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej warto przypomnieć to, co w prawie gospodarczym miało miejsce na drodze reformowania prawa gospodarczego, zmian i przystosowań do prawa obowiązującego w Unii Europejskiej.

Ustawa Prawo działalności gospodarczej z 19 listopada 1999 r.¹ zajęła szczególne miejsce w polskim porządku prawnym tworząc ustrojową regulację, dotyczącą wszystkich przedsiębiorców. Były to zasadniczo nowe ramy prawne dla funkcjonowania przedsiębiorczości w Polsce.

Obowiązująca wcześniej ustawa z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej² (powstała za rządów premiera Mieczysława Rakowskiego) przestała odpowiadać wymaganiom, stawianym nowoczesnemu prawu, stymulującemu rozwój gospodarki i przedsiębiorczości. Odegrała ona jednak zasadniczą rolę w przechodzeniu do gospodarki rynkowej, umożliwiając podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej w zupełnie nowej sytuacji ekonomiczno-prawnej, gdy system powszechnych zezwoleń i uznaniowości administracyjnej został zastąpiony praktycznie całkowitą swobodą gospodarczą.

W ciągu 10 lat obowiązywania ustawy powstało około dwóch milionów podmiotów gospodarczych, podporządkowanym jej regułom. Przez te 10 lat nieustannie modyfikowano przepisy ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej. Dokonano 30 jej nowelizacji, co mimo wszystko nie usunęło wielu niespójności i nie doprowadziło do pełnego zsynchronizowania z innymi aktami prawnymi. Pewne przepisy ustawy, na przykład art. 5 stanowiący³), że „przedsiębiorca może zatrudniać pracowników w nieograniczonej liczbie i bez pośrednictwa organów zatrudnienia” utraciły znaczenie.

Cel i zadania ustawy - prawo działalności gospodarczej

W dniu 18 grudnia 1998 r., a więc prawie dokładnie w dziesiątą rocznicę uchwalenia ustawy o działalności gospodarczej na 39 posiedzeniu Sejmu odbyło się pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej. Po jedenastu miesiącach pracy (19 listopada 1999 r.) Sejm przegłosował poprawki Senatowi, nadając ustawie jej ostateczny kształt. Celem tej ustawy było uznanie wolności podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej za wartość nadrzędną, wskazanie na równość prawną przedsiębiorców, dobre obyczaje w obrocie gospodarczym oraz uczciwą konkurencję i ochronę słusznych praw konsumentów.

* dr, profesor nadzwyczajny w WSES w Ostrołęce - Rektor WSES

Zasady te znajdują odzwierciedlenie w normach Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁴ określających podstawy ustroju gospodarczego, a w szczególności w art. 22 Konstytucji, który dopuszcza możliwość ograniczenia wolności gospodarczej wyłącznie w drodze ustawy i tylko w interesie publicznym.⁵

Za działalność gospodarczą przepisy ustawy z 19 listopada 1999 r.⁶ uznały zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatację zasobów naturalnych, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Cechy, którymi opisano działalność gospodarczą odpowiadają pojęciu przedsiębiorstwa w znaczeniu funkcjonalnym, którym operował art. 2 § 1 Kodeksu handlowego jak i art. 1 Prawa przemysłowego z 1927 r. Dzięki temu nie było konieczności definiowania przedsiębiorstwa w znaczeniu funkcjonalnym.

Definicja działalności gospodarczej nie obejmowała działalności ubocznej, o ile ta działalność nie jest wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Brak w działalności gospodarczej równocześnie cech zorganizowania i ciągłości przesądza o tym, że działalność tę uznaje się za działalność nie wymagającą regulacji ustawowej.

Za przedsiębiorcę ustawa uznała osobę fizyczną, osobę prawną oraz nie mającą osobowości prawnej spółkę prawa handlowego, która zawodowo, we własnym imieniu podejmowała i wykonuje działalność gospodarczą. W rozumieniu ustawy przedsiębiorcami byli również wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Rozwiązanie to stanowiło novum wobec zmienionych już w 1997 r. przepisów ustawy o działalności gospodarczej.

Takie ujęcie było zgodne z definicją przedsiębiorcy, wprowadzoną przepisami ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.⁷ Daje to spójne określenie przedsiębiorcy w ramach systemu prawa, określenie to było odmienne od dotychczasowej definicji przedsiębiorcy zawartej w art. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej, gdyż nie obejmuje innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. Rozwiązanie to nie zabraniało jednak przedsiębiorcom prowadzenia spółek cywilnych w celu podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej, bowiem, jak już wspomniano, wspólnicy spółki cywilnej są traktowani jako odrębni przedsiębiorcy.

Prawo działalności gospodarczej regulowało podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej nie tylko przez podmioty polskie, ale również zagraniczne. Była to bardzo ważna regulacja, oczekiwana przez państwa Unii Europejskiej, wypełniająca zobowiązania międzynarodowe w zakresie swobody prowadzenia działalności gospodarczej. Zasadą ukształtowaną w art. 5 ustawy jest wolność podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa⁸. Obywatele państw obcych, którzy otrzymali zezwolenie na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, korzystają zatem w zakresie podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terenie naszego państwa z takich samych praw, jak obywatele polscy.

Na zasadach wzajemności, o ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez nasz kraj nie stanowią inaczej, osoby zagraniczne mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach, jak przedsiębiorcy krajowi (osobą zagraniczną w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna mająca stałe miejsce zamieszkania za granicą, albo osoba prawna z siedzibą za granicą, albo nie mająca osobowości prawnej spółka wcześniej wymienionych osób, z siedzibą za granicą).

W przypadku braku zasady wzajemności osoby zagraniczne mogły tworzyć wyłącznie spółki komandytowe, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, a także przystępować do takich spółek oraz obejmować bądź nabywać ich udziały i akcje. Katalog form prawnych dostępnych osobom zagranicznym, przy braku wzajemności, rozszerzono o formę spółki komandytowej, przy jednoczesnym braku możliwości skorzystania z formy spółki jawnej. Na takie ukształtowanie katalogu dostępnych form prowadzenia działalności gospodarczej ma wpływ fakt, że przy tworzeniu spółki komandytowej niezbędne jest zachowanie formy aktu notarialnego co zapewniało minimum kontroli legalności podejmowanych działań.

Ustawa Prawo działalności gospodarczej z 19 listopada 1999 r. precyzowała ponadto takie ważne elementy życia gospodarczego jak:

- * podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej
- * koncesjonowanie działalności gospodarczej
- * postępowanie koncesyjne
- * zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej
- * o oddziałach i przedstawicielstwach przedsiębiorców zagranicznych
- * o przepisach małych i średnich przedsiębiorstw
- * o samorządzie gospodarczym
- * uwidocznia zadania organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego

Z przytoczonych zagadnień prawa gospodarczego rzec by można, że ustawa z 19 listopada 1999 r. kompleksowo ujmowała zagadnienia dotyczące prawa działalności gospodarczej. Odnotować należy też, że wchodziła ona w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

W swym *vacatio legis* dała cały rok na właściwe dostosowanie innych rozwiązań do nowego prawa działalności gospodarczej. Chciałbym też przypomnieć, że wejście w życie w/w ustawy pokryło się z datą wejścia w życie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym⁹, co oznaczało, że ewidencja przedsiębiorstw odbywać się będzie na nowych zasadach.

Przepisy przejściowe art. 98 nakładały obowiązek ustawowego określenia do dnia 1 stycznia 2001 r. z zakresu i warunków wykonywania działalności gospodarczej oraz udzielania koncesji i wydawania zezwoleń, a także wskazania informacji i dokumentów wymaganych do złożenia wniosku o wydanie koncesji lub zezwolenia. Jeżeli do tego dnia nie byłyby wydane stosowne ustawowe regulacje, oznaczać by to miało uchylenie z mocy prawa obowiązku uzyskania koncesji lub zezwolenia na dany rodzaj działalności gospodarczej. Przewidziano też termin, a mianowicie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie Prawa działalności gospodarczej -na ustawowe określenie warunków i zakresu udzielania licencji przewozowej na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego. Analogiczna była natomiast konsekwencja za brak ustawowej regulacji tej kwestii - wygaśnięcie z mocy prawa obowiązku uzyskania licencji przewozowej.

Artykuł 99 Prawa działalności gospodarczej uchylił ustawę z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym. Dlatego też przepisy przejściowe odnosiły się również do tej kwestii¹⁰.

Po pierwsze: przedstawicielstwa utworzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1976 r. w sprawie warunków, trybu i organów właściwych do wydawania zagranicznym osobom prawnym i fizycznym uprawnień do tworzenia przedstawicielstw na teryto-

rium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dla wykonywania działalności gospodarczej, będą działały na dotychczasowych zasadach do czasu wygaśnięcia udzielonych zezwoleń, jako przedstawicielstwa w rozumieniu Prawa działalności gospodarczej.¹¹

Po drugie: podmioty zagraniczne działające w Polsce na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne¹², mogą wnieść dotychczas prowadzone przedsiębiorstwo jako wkład do spółki utworzonej na podstawie nowych przepisów. Spółki, które prowadziły działalność na podstawie przepisów ustawy z 1982 r., były uznawane za spółki utworzone na podstawie ustawy Prawo działalności gospodarczej, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, złożyły odpowiednie oświadczenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Po trzecie: Spółki funkcjonujące na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym¹³, stały się z mocy prawa spółkami w rozumieniu Prawa działalności gospodarczej.

Spółki, które otrzymały zezwolenia na działalność na podstawie ustaw z 1982 r. i 1999 r., miały zagwarantowane prawo do korzystania z przysługujących im na podstawie tych ustaw ulg i zwolnień, do czasu ich wyczerpania, w zakresie dochodów z przedmiotu działalności określonego w tym zezwoleniu.

Nadmienić należy, że prawo to nie dotyczyło tych spółek utworzonych na podstawie o spółkach z udziałem zagranicznym w dwóch przypadkach :

- gdy spółki te nie podjęły działalności gospodarczej i nie wystawiły pierwszej faktury do dnia 31 marca 1994 r. ,
- gdy w okresie korzystania przez spółkę ze zwolnienia od podatku dochodowego udzielonego na podstawie art. 6 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym oraz w ciągu dwóch lat od upływu okresu zwolnienia podatkowego następuje otwarcie likwidacji, ogłoszenie upadłości spółki lub obniżenie jej kapitału zakładowego (akcyjnego); w przypadku tym spółka była zobowiązana do zapłaty tego podatku, obowiązek podatkowy powstawał z chwilą wpisania do rejestru handlowego otwarcia likwidacji spółki, ogłoszenia upadłości spółki lub obniżenia jej kapitału zakładowego (akcyjnego).

Celowo pozwoliłem sobie przytoczyć te najważniejsze fakty prawne, podjęte podziałaniem ustawy z 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, by zadać sobie pytanie - co nas skłaniało, by przy tak celnie i dokładnie sprecyzowanej ustawie gospodarczej, funkcjonującej w zasadzie z okresem *vacatio legis* niecałe pięć lat dokonywać jej zmiany? Wybiegała ona przecież w przyszłość Polski - wydawało się do zbliżenia nas do struktur gospodarczych Unii Europejskiej. Zmieniły się jednak uwarunkowania polityczno-ekonomiczne - Polska od 1 maja 2004 r. stała się członkiem państw Unii Europejskiej. Nowe zadania i kontakty gospodarcze wewnątrz państw unijnych to dla nas nowe wyzwania potrzebujące nowego spojrzenia w prawie gospodarczym. Stwierdzić jednak należy, że uczestnicy życia gospodarczego oczekiwali w dalszym ciągu na coś w rodzaju :”Konstytucji gospodarczej Polski”.

Swoboda działalności gospodarczej - wybrane aspekty

Nowa ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z 2 lipca 2004 r. - okrzyknięta została przez znawców tematu jako: "Nowa konstytucja gospodarcza". Nie sposób w zamierzonym tytule oddać całość brzmienia treści tej ustawy, ale pragnę zwrócić uwagę na niektóre aspekty prawne i treści, które należy już na wstępie działania nowej ustawy uznać za wielce interesujące i oczekiwane przez ludzi biznesu i życia gospodarczego.¹⁴

Nowe przepisy mają przede wszystkim pobudzić rozwój gospodarczy i przyczynić się do wzrostu gospodarczego oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

W zamierzeniu ustawodawcy mają one znacznie ułatwić podejmowanie działalności gospodarczej, w tym także przez osoby zagraniczne oraz umacniać gwarancje swobody działalności gospodarczej.

Przewidują one między innymi:

- uproszczenie procedur związanych z zakładaniem firmy, ograniczenie koncesjonowania i zmniejszenie częstotliwości kontrolowania działalności gospodarczej.
- zapewnienie bezpieczeństwa stosowania interpretacji prawa podatkowego.

Nowe rozwiązania mają doprowadzić w efekcie do obniżenia kosztów ponoszonych dotychczas przez przedsiębiorców. Czy zmiany te idą w dobrym kierunku i czy są one wystarczające, okaże się w praktyce.

Ustawa o swobodzie gospodarczej oraz przepisy wprowadzające tę ustawę weszła w życie po ogłoszeniu jej w Dzienniku Ustaw. Większość przepisów „konstytucji gospodarczej” weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Część nowych regulacji zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2005 r., bądź od 1 stycznia 2007 r..

Jakie najważniejsze udogodnienia i zmiany zawierają te przepisy, czego mogą się spodziewać przedsiębiorcy, co musi się zmienić w funkcjonowaniu firm. Śledząc postanowienia ustawy - nowe przepisy oznaczają przede wszystkim mniejszą liczbę zezwoleń i biurokratycznych formalności związanych z zakładaniem i prowadzeniem firmy.

Uproszczone procedury

Ułatwieniem dla podejmujących działalność gospodarczą jest zastąpienie kilku zgłoszeń o rozpoczęciu działalności jednym tylko wnioskiem art.44 ustawy. Sprawy przedsiębiorców mają być też załatwiane w urzędach „bez zbędnej zwłoki” art.45 ustawy¹⁵. Znaczy to, że przy rejestracji nowej firmy w gminie nadal będzie można skorzystać z tzw. jednego okienka. Już od 1 stycznia 2005 r. przedsiębiorca podejmujący działalność wraz z wnioskiem o wpis do rejestru przedsiębiorców albo do ewidencji może także złożyć wniosek o nadanie REGON-u oraz dokończyć zgłoszenia identyfikacyjnego wymaganego przez przepisy o NIP. Urzędnicy rejestrujący firmy mają obowiązek przesłać te wnioski do odpowiednich instytucji. Nowe przepisy umożliwiają też dołączenie do wniosku zgłoszenia płatnika składek lub do ubezpieczeń społecznych, ale ta możliwość obowiązywać ma od 2007r.

Ustawa wreszcie przewiduje, że przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą po

uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, albo do Ewidencji Działalności Gospodarczej (dotyczy to osób fizycznych). Ewidencja jest jawna i prowadzi ją gmina.¹⁶ Wnioski o wpis do ewidencji składa się na urzędowych formularzach.

Zmniejszają się też m.in. rodzaje działalności, na których prowadzenie trzeba mieć zezwolenie. Więcej podmiotów musi wpisać się do ewidencji działalności gospodarczej - na dopełnianie wymaganych formalności miały 6 m-cy od dnia wejścia w życie ustawy.

W odniesieniu do niektórych rodzajów działalności konieczność uzyskiwania zezwoleń zastępuje się wpisem do rejestru działalności regulowanej. W celu uzyskania wpisu przedsiębiorca składa oświadczenie o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania danej działalności. Dotyczy to m.in. organizacji profesjonalnych zawodów sportowych, organizowania imprez turystycznych, obrotu środkami ochrony roślin itp. Przedsiębiorcy posiadający dziś zezwolenia na wykonywanie takiej działalności zostaną z urzędu wpisani do rejestru działalności regulowanej, zgodnie z zakresem tych zezwoleń.

Zmiana limitu płatności

Zmianie ulega limit płatności, dla których obowiązkowo należy używać rachunku bankowego przedsiębiorcy (wcześniej obowiązywały dwa dość niskie limity 3000 lub 1000 euro).

Zgodnie z art. 22 pkt. 1 - dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku gdy:

- * strona transakcji, z której wynika płatność jest inny przedsiębiorca oraz
- * jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15.000 euro przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

Przedsiębiorca, będący członkiem spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej może realizować w/w obowiązek za pośrednictwem rachunku w tej spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców albo ewidencji obowiązany jest do umieszczania w oświadczeniach pisemnych, skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób i organów, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz posługiwać się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym. Identyfikacja przedsiębiorcy w poszczególnych urzędowych rejestrach następować będzie na podstawie NIP-u (obowiązek ten powstanie po 1 stycznia 2007 r.)

Nowa lista zawodów

Wydłużyła się lista zawodów, których wykonywanie uznano za działalność gospodarczą. Zgodnie z definicją ustawową, działalność gospodarcza to zarobkowa działalność;

- * wytwórcza
- * budowlana
- * handlowa
- * usługowa
- * oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Istnieją tylko nieliczne wymienione w ustawie wyjątki.

Nowe kategorie przedsiębiorców

W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej pojawiły się nowe kategorie przedsiębiorców:

- mali
- średni
- mikroprzedsiębiorcy

Małym przedsiębiorcą będzie ten, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników
oraz
- osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro.

Średnim przedsiębiorcą - od 1 stycznia 2005 roku uważa się tego przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników
oraz
- osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro.

Za mikroprzedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
- osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.¹⁷

Zasady prowadzenia kontroli

Ustawa wprowadza szczegółowe przepisy dotyczące zasad prowadzenia kontroli przedsiębiorców. Zasadą jest zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli u jednego przedsiębiorcy (z pewnymi wyjątkami) oraz jak stanowi art. 82 pkt. 2. „Organ kontroli odstąpi od podjęcia czynności kontrolnych oraz ustali z przedsiębiorcą termin przeprowadzenia kontroli, jeżeli działalność przedsiębiorcy jest już objęta kontrolą innego organu”¹⁸.

Ograniczono również maksymalny czas trwania kontroli u jednego przedsiębiorcy w ciągu roku (4 albo 8 tygodni w zależności od rodzaju przedsiębiorcy). Od tych zasad przewidziano jednak szereg wyjątków.

Istotny dla przedsiębiorców zapis w tych ustawach mówi o wiążącej interpretacji prawa podatkowego, co oznacza że urzędy skarbowe nie będą mogły zmieniać raz wydanej interpretacji prawa podatkowego i domagać się od przedsiębiorców wypłaty należności.

Pisemna interpretacja wniosku

Zgodnie z art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej „przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu wnioski o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę dani publicznej, w jego indywidualnej sprawie.”¹⁹

Przedsiębiorca nie może być przy tym obciążony żadnymi daninami publicznymi, sankcjami finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.

Termin wydania interpretacji wynosi trzy miesiące z możliwością jego przedłużenia do czterech miesięcy. Brak wydania interpretacji w ciągu trzech miesięcy spowoduje, że organ podatkowy będzie związany stanowiskiem podatnika zawartym we wniosku o udzielenie interpretacji. Dotychczas było np.: jeżeli urząd skarbowy zmieni interpretację w zakresie wysokości podatku, przedsiębiorca musiał dopłacać brakującą różnicę. Istotną zmianą w stosunku do dotychczasowych zasad było zarezerwowanie dla interpretacji formy postanowienia, na które przysługiwało zażalenie.

W przypadku gdy podatek, płatnik lub inkasent zastosują się do interpretacji, organ nie może wydać decyzji określającej lub ustalającej ich zobowiązanie podatkowe bez zmiany albo uchylecia postanowienia. Interpretacja jest wiążąca dla organów podatkowych i organów kontroli skarbowej właściwych dla wnioskodawcy i może zostać zmieniona albo uchylona wyłącznie w drodze decyzji. Jak przypomina art. 10 pkt. 3 - „zasady udzielania interpretacji regulują odrębne ustawy”.

Tytułem podsumowania rzec by można, że, „nowa konstytucja polskich przedsiębiorców”, która zastępuje dotychczas obowiązującą ustawę - Prawo działalności gospodarczej - usuwa niedoskonałości poprzedniej, zapewnia ciągłość podstawowych instytucji prawnych i wprowadza nieznane dotąd rozwiązania:

- nową definicję działalności gospodarczej,
- zmiany interpretacji przepisów,
- nowe obowiązki dla przedsiębiorców,
- zmiany w koncesjach i zezwoleniach,

- nowe zasady kontroli przedsiębiorców,
- trzy kategorie przedsiębiorców; mikro-, małych i średnich.

Dla lepszego poznania nowych gwarancji swobody gospodarczej, zaleci należy bliższe zapoznanie się z ustawą „o swobodzie działalności gospodarczej”. Ustawa stanowi ustrojową regulację dotyczącą wszystkich przedsiębiorców. Nowe zasady funkcjonowania działalności gospodarczej zgodne są z prawem Unii Europejskiej.

Zapoznając się z treścią nowej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z przedstawionych w niniejszym artykule niektórych tylko aspektów z uwagi na ograniczone ramy opracowania śmiało można stwierdzić, że nowe przepisy powinny swe zadanie spełnić tzn. pobudzić rozwój gospodarczy i przyczynić się do wzrostu gospodarczego, a w szczególności do tworzenia nowych miejsc pracy i zmniejszenia skali bezrobocia. Liczy na to nie tylko Kurpiowszczyzna ale i cały kraj.

STRENGTHENING THE GUARANTEE OF ECONOMIC ACTIVITY LIBERTY (summary)

The next changes in the economic law, these are new warranties strengthening liberty of economic activity in Poland. They are the constitutional control, relating to all entrepreneurs. The new principles of functioning economic activity are consistent with the right of European Union. „The new constitution of polish entrepreneurs”, replaces present act - The right of economic activity - removes shortages, assures continuity of basic legal institutions and introduces solutions which are unknown in Poland so far.

Przypisy - akty prawne

- 1) Prawo działalności gospodarczej - Dz.U.Nr. 101, poz. 1178.
- 2) Ustawa z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej - Dz.U.Nr 41, poz. 324 ze zmianami.
- 3) Tamże art. 5.
- 4) Konstytucja Rzeczypospolitej z dnia 2 kwietnia 1997 r. - Dz.U.Nr 78, poz. 483.
- 5) Tamże art. 22.
- 6) Ustawa Prawo działalności gospodarczej z 19 listopada 1999 r. - Dz. U.Nr 101, poz. 1178, art. 2 ust.1.
- 7) Ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym - Dz.U.Nr 121, poz. 769 ze zmianami.
- 8) Ustawa Prawo działalności gospodarczej z 19 listopada 1999 r. - Dz.U.Nr 101, poz. 1178, art. 5.
- 9) Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym - Dz.U.Nr 121, poz. 769 ze zmianami.
- 10) Ustawa z dnia 14 sierpnia 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym - Dz.U. z 1997 r. Nr 26, poz. 143 ze zmianami.
- 11) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1976 r. w sprawie warunków, trybu i organów właściwych do wydawania zagranicznym osobom prawnym i fizycznym uprawnień

- do tworzenia przedstawicielstw na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dla wykonywania działalności gospodarczej - Dz. U. Nr 11, poz. 63 ze zmianami.
- 12) Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne - Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148 ze zmianami.
 - 13) Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym - Dz.U. z 1997 r. Nr 26, poz. 143 ze zmianami.
 - 14) Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. - o swobodzie działalności gospodarczej Dz.U.Nr 173, poz. 1807.
 - 15) Tamże rozdział 3 art. 44 i 45.
 - 16) Tamże rozdział 3 art. 24 pkt. 1.
 - 17) Tamże rozdział 7 art.. 104, 105, 106.
 - 18) Tamże rozdział 5 art. 82, pkt. 1 i 2.
 - 19) Ustawa z 2 lipca 2004 r. - o swobodzie działalności gospodarczej Dz.U.Nr 173, poz. 1807, rozdział 1 art. 10 pkt.1.

Literatura:

- 1) K. Borowicz, M. Kurzajewski - *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z komentarzem*, wyd.INFOR, Warszawa 2005 r.
- 2) Prawo działalności gospodarczej - wyd .INFOR Warszawa 2000 WPROWADZENIE - Dariusz Ziółkowski
- 3) W. Siuda - *Elementy prawa dla ekonomistów*. SCRIPTUM Poznań 2000
- 4) Christian Zacker, Stephen Wernicke - *Prawa europejskie w pytaniach i odpowiedziach*. Wyd. Prawo i Praktyka Gospodarcza, Warszawa 2002